

Riktlinjer för förvaltning av allmänningar inom Håtö Tomtägarförening

I detaljplanen för Håtö 2:6 är ca 86 ha avsatta såsom allmänning, varav ca 65 ha utgör skogsmark, ca 13 ha åker och 50 % av skogsarealen är beväxt med skog som är äldre än 100 år. Området innehåller såväl barrskog, lövträd av olika slag samt åker, äng, myr och berg. Föreningens uttalade syfte med dessa marker är att vårda dem på bästa sätt för att ge medlemmarna tillgång till naturupplevelser och rekreation.

För att ha ett öppet och tillgängligt Håtö behöver området förvaltas på ett hållbart sätt så att skogen, ängarna, hagarna och strändernas värden bevaras och utvecklas för framtiden.

Löpande skötsel och underhåll av vår gemensamma skog och natur

Underhållsplan för skog och natur

Styrelsen ansvarar för att föreningen alltid har en gällande långsiktig (5-10 år) underhållsplan för våra allmänningar. Här beskrivs även hur förnygring av träd och växtlighet skall ske utifrån naturtyperna på Håtö (bilaga 1). Underhållsplanen fastställs på föreningens årsmöte.

Styrelsen skall på basis av underhållsplanen upprätta en åtgärdsplan för innevarande år. Denna plan skall föredras som informationspunkt för årsmötet och prioritera de viktigaste insatserna under året. Styrelsen/förvaltaren beställer åtgärder av våra entreprenörer och planerar insatser tillsammans med Samordnarna för trivselgrupperna.

Trivselgrupper

För att möjliggöra och uppmuntra medlemmarnas engagemang i skötseln av allmänningarna och för att hålla nere föreningens/våra kostnader kan trivselgrupperna och fastighetsägare utföra vissa återkommande insatser. Åtgärder på allmänningarna genomförs vid lämplig tidpunkt på vår och höst för att undvika störning av häckande fåglar och andra djur med ungar.

Arbetet i trivselgrupperna leds av Samordnarna som också utgör länk till styrelsens Förvaltare. Trivselgrupperna bidrar genom att göra insatser i linje med detta dokument, skötselrekommendationerna (bilaga 1) samt underhållsplanen eller annat som förankrats med styrelsen. En del åtgärder är årligt återkommande medans andra är engångsåtgärder.

Allmänt om åtgärder på allmänningarna/föreningens mark

Medlemmar kan utföra åtgärder som överensstämmer med riktlinjerna och föreningens långsiktiga mål så att träd och buskar av olika ålder och art bevaras.

- Buskar och sly med en stam som ej överstiger 15 cm i omkrets på en meters höjd kan gallras. Som grundregel bör viss del av slyet sparas för att säkerställa återväxt. När det uppvuxna slyet blivit småträd (2-3 år) kan ytterligare selektering göras så att några ungräd får fortsätta växa upp och bli så kallade efterträdare. Om buskar och vissa slyskott tillåts växa upp minskar tillväxten av nytt sly.
- Toppkapning av träd och buskar får inte ske.
- Kapning ska ske så nära marken som möjligt och snitten ska vara raka så att inga spetsar som kan skada djur eller ev skogsmaskiner sticker upp.

- Genom att lämna kvar stammar på marken där det passar skapas bättre förutsättningar för insekter, fladdermöss och fåglar.
- OBS! Arbete med motorsåg på allmänningarna får endast göras av medlemmar med motorsågskörkort med lägst behörighet AB.
- Under inga villkor får plantering av träd eller buskar göras på föreningens allmänningar utan förvaltarens tillstånd.
- Även på Håtös allmänningar finns inslag av invasiva växtarter. Dessa måste hanteras efter överenskommelse med förvaltaren och i enlighet med bilaga 2, "Rekommendationer för hantering av invasiva växter på Håtö".

Stränder

Håtös stränder har en växtlighet bestående av örter, buskar och träd som al, ask och björk. Vass dominerar vattenbryn men blandas med öppna partier. Växter skyddar mot vind, erosion och ger livsmiljöer åt fåglar och fiskar. Genom att varsamt röja sly, gallra och slå vass strävar vi efter öppna och tillgängliga strandmiljöer med utsikt över vatten samtidigt som vi bevarar vår unika natur för kommande generationer.

Vassröjning

Styrelsen prioriterar de viktigaste insatserna under året, beställer vid behov vassröjning av entreprenör. Trivselgrupperna och fastighetsägare får ta bort vass i anslutning till bryggor och stränder efter överenskommelse med förvaltaren.

Öppen natur – hagmark, ängar och gräsytor

Våra ängar och hagar sköts genom slåtter och klippning som styrelsen/förvaltaren beställer av entreprenörer. Det är viktigt att markerna klippas 1-2 gånger om året för att förhindra igenväxning. Mindre ängar och hagar som sköts av föreningsmedlemmar bör endast klippas 1-2 gånger per år för att möjliggöra att blommor kan sätta frön och på så sätt gynna blomstrande ängar.

Gräsytor för aktivitet och stigar, och som behöver klippas ofta kan med fördel skötas av trivselgrupperna och fastighetsägare efter överenskommelse med styrelsen.

Speciella insatser gällande träd

Nedtagning av träd

Medlem eller en grupp av medlemmar kan lämna önskemål om att enstaka träd som finns i omedelbar närhet till deras fastighet skall fällas. Medlem som önskar fälla träd eller göra åtgärder i naturen i närheten av sin egen tomt ska först fråga de närmaste grannarna. Om majoriteten av grannarna säger ja ska en skriftlig förfrågan göras till styrelsen på blankett som tillhandahålls av föreningens förvaltare. Den ska innehålla uppgifter om vilket område och vad för åtgärd och orsak till varför man önskar utföra åtgärden. Förfrågan ska också innehålla en förteckning över vilka grannar som tillfrågats och vilken inställning de har samt vem som kommer att utföra åtgärden. Grundregeln är att styrelsen som helhet fattar beslut för åtgärder på allmänningar och meddelar detta skriftligt till sökande, inga muntliga överenskommelser gäller. Förvaltaren har dock mandat att själv besluta om tillstånd för mindre åtgärder som ej går emot riktlinjerna.

Trädfällning på allmänningarna får endast utföras av personer med motorsågskörkort/företag med rätt kompetens och ska ske på ett fackmannamässigt sätt. Kostnaden för fällning och avstädning skall betalas av den eller de tomtägare som ansöker om åtgärden.

Träd som utgör fara

Om styrelsen uppfattar att ett träd utgör fara för människor eller egendom tar styrelsen hjälp av en fackman för att bedöma situationen. Träd som utgör risk åtgärdas och bekostas av föreningen.

Åtgärder på egen tomt

Fastighetsägare ansvarar själva för skog och annan natur på sin egen tomt men är då skyldig att kontrollera att trädet står inom tomtgränsen enligt Lantmäteriets ritningar. Om större åtgärder som trädfällning påverkar någon grannes miljö är det naturligtvis trevligt att prata med grannarna om detta i förväg.

Styrelsen påminner också om att det inte är tillåtet att deponera/sprida trädgårdsavfall från den egna fastigheten på allmänningarna på grund av risk för spridning av invasiva arter (läs mer om vilka arter som kan finnas på både allmänningar och egen tomt/fastighet och hur de bäst hanteras här).

Version	Ändring	Datum	Av vem?
0.9	Tillägg av punkt gällande invasiva växter.	2025-03-02	ÅO, GB
1.0	Grundversion, fastslagen av styrelsen.	2025-03-05	GB